

Okuyucu Mektupları / Reader Letters

Bilgi ve Belge Yönetimi Eğitimi Almayan Doçent Adaylarımız

Our Associate Professor Candidates Who did not take Information and Records Management Education

Hasan S. Keseroğlu*

Öz

Son yıllarda Bilgi ve Belge Yönetimi alanında lisans, yüksek lisans ve doktora gibi hiçbir aşamaya katılmadan bu alanda doçent olmak isteyenlerin sayısı artmış bulunmaktadır. Akademik yaşamın en önemli aşamalarından birisi olan doçentlik unvanını hiçbir eğitimi olmadığı akademik bir disiplinde almak çok anlaşılır görünmemektedir. Bilgi ve Belge Yönetimi alanında bu konuda bir takım ortak kararlar almak önemli olacaktır. Bu konuda ortak bir tutumun olmaması yarın için sakıncalar yaratabileceği gibi, en azından bu alana doçent adayı olarak başvuracak kişilerin ölçütleri bilmesi açısından anlamlı olacağı kanısındayım. En önemlisi de üniversitelerin niteliksel değerlerinin belirsizleştiği bir ortamda Bilgi ve Belge Yönetimi alanı bir süre daha bu karmaşadan uzak kalacaktır.

Anahtar Sözcükler: Doçentlik; Bilgi ve Belge Yönetimi; alan dışı doçentlik başvuruları; Türkiye.

Abstract

In recent years, the number of people who want to become associate professors in the field of Information and Records Management has increased without attending any stage such as undergraduate, graduate and postgraduate. Taking the title of associate professor, one of the most important stages of academic life, in an academic discipline where there is no education does not seem very understandable. In the field of Information and Records Management, it will be important to make some joint decisions in this regard. Having a common attitude in this regard will create some drawbacks for tomorrow; at least I think that it will be meaningful for those who will apply as candidates for this position in this field to know the criteria. Most importantly, in an environment

* Prof. Dr. Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. e-posta: hasankeseroglu@gmail.com
Prof. Dr., Kastamonu University, Department of Information and Records Management

where the qualitative value of universities becomes unclear, the field of Information and Records Management will be away from this complexity for a while.

Keywords: *Associate professorship; Information and Records Management; applications for associate professorship from different subjects; Turkey.*

Giriş

Önümde bir doçentlik başvuru dosyası var. Aday Matematik alanında lisans, bilgisayar ve teknolojileri konusunda yüksek lisans ve doktora çalışmalarını yapmış, bugün de bir üniversitemizin bu alanlarla ilgili bir bölümünde çalışmaktadır. Adayın doğrudan Bilgi ve Belge Yönetimi ile ilişkisi bulunmamakta, Bilgi ve Belge Yönetimi alanında doğrudan bir çalışma yapmamasına karşın doçent aday olmaktadır. Benzer dosyalar daha önce de yine bilgisayar ve sismik araştırmalar konusunda geldi. Bu durumdaki kişilerin dosyaları Üniversitelerarası Kurul tarafından ilke ve kurallara bağlı olmadan, ön inceleme yapılmadan ilgili bölümlere yönlendirildiği anlaşılmaktadır. Bu da başvurulmuş bölümlerin değerlendirmesini yapan profesör kadrosundaki kişilerin öznel değerlendirmelerine bağlı kalmaktadır. Üniversitelerarası Kurul en az dört makale ve belirli bir puanla adayın yayın aşamasında başarılı sayılabileceğini ilke olarak belirlemekte, bu aşamanın geçilmesi ardından sözlü sınava davet etmektedir.

Bir kişinin bir akademik disiplinin içeriği konusunda bilgi sahibi olmadan, o alanla ilgili hiçbir şey üretmeden o alanda doçent olma isteğinin nedenleri ne olabilir? Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerinde bulunan “Bilgi Yönetimi ve Teknolojileri” anabilim dallarının bulunması mı, yoksa Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerinin her durumda doçentlikleri garanti göreceklere kolaylık taşıması mı? Bu sorular ne türde ve nasıl karşılanırsa karşılanırsın adayın başvurulmuş alanın temel konularını içeren çalışmalar yapmış olması beklenir.

Günümüzde bilgi/bilgisayar teknolojilerinin girmediği akademik bir disiplin bulunmamaktadır. Bu yönde çalışma yapan kişinin her akademik disiplin içinde çalışması olasıdır ancak o disiplinle bağlantılı temel bir takım çalışmalar yapması beklenir. Beklenmelidir de. Herhangi bir alanda akademik disiplini olan bir kişi farklı alanlarda yüksek lisans ve doktora yapabilir. Ancak, bu girişimin gerçekleşmesi başvurulmuş disiplinin kimi temel lisans derslerinin alınmasını zorunlu kılmaktadır. Başka bir deyişle değişik bir alanda lisans diplomalı bir kişi Bilgi ve Belge Yönetimi alanında yüksek lisans ya da doktora yapmak için başvuruda bulunabilir, onayı ardından Bilgi ve Belge Yönetimi alanının temel lisans derslerini alması zorunlu kılınır.

Burada ise aday, ne lisans eğitimini, ne yüksek lisans ne de doktorasını Bilgi ve Belge Yönetimi alanında yapmış, çalışmalarında doğrudan doğruya Bilgi ve Belge Yönetimi alanıyla ilgili yazı üretmemiş ama doçent olmak için başvuruda bulunabiliyor!

Her şeyi ve sorgulamaları bir kenara bırakıp adayın alanımızda doçent olmasına olanak sağlandığını, beş yıl sonra da alanımız profesörlerinden birisi olduğunu düşünelim. Bu kez de bu kişi bilmediği alanın doktora ve doçentlik çalışmalarını değerlendiren kişilerden birisi olacaktır. Şimdi benim onun makalelerine bakıp bir şey anlamadığım gibi o da bizim alan yazılarını anlamayacak ama değerlendirmek durumunda kalacaktır. Bilgi ve Belge Yönetimi alanında karar verici bir konumda bulunacaktır.

Bütün önyargılardan ve kaskatı Bilgi ve Belge Yönetimi alanını koruma kaygısından sıyrılarak düşünmek istiyorum. Bu kişiler, doçent olduklarında, hangi bölümde çalışıyor olursa

olsunlar, işlerini aldıkları doçentlik unvanıyla yürüteceklerdir. Bu durumda niçin asıl alanlarında doçentlik için başvuruda bulunmuyorlar?

Burada özellikle bilgisayar uzmanlarının bölümlerde çalışmalarını sağlayacağı katkıyı açıklamaya gerek yok sanıyorum. Mutlaka bölümlerimizde en az iki bilgisayar uzmanı bulundurulması gerektiğine inanan birisiyim. Elbette Bilgi ve Belge Yönetimi alanında yapacakları çalışmalarla teknolojiyi daha iyi kullanmamıza katkıda bulunacaklardır ama Bilgi ve Belge Yönetimi alanında da alanla ilgili çalışmalar yapmaları ve bilgi üretmeleri beklenir.

Bir başka önemli sorun ise adaya karşı yapılacak haksızlıktır. Kendi alanında başarılı olan ama başvurduğu alanla ilgili yayın üretmeyen bir kişi başvurusunun başarısız bulunmasıyla yıl/lar yitirmek durumunda kalabilecektir.

Sonuç

Bilgi ve Belge Yönetimi alanında lisans, yüksek lisans, doktora eğitimi almamış kişilerin doçentlik başvuruları konusunda;

- Adayın güç durumda kalmaması
- Jüri üyelerinin güç durumda kalmaması için ortak bir tutum geliştirmemiz gerektiği kanısındayım.

Bu çalışma TKD Genel Merkezi eşgüdümünde yapılabilir. Alınan kararlar bağlayıcı olmasa da yukarıda belirlenen sorunları yaşamamak için önemli bir aşama sayılabilir.

Örneğin, yukarıda da belirtildiği gibi Üniversitelerarası Kurul, doçent adaylarının yayın aşamasında başarılı bulunabilmeleri için en az dört yayın (6 puan) önkoşulu koymaktadır. Bilgi ve Belge Yönetimi alanı dışından başvuran adaylarda da en az dört yayının Bilgi ve Belge Yönetimi alanıyla bağlantılı olması koşulu konabilir. Bu yazılar, adayın alana katkısının yönünü belirleyebilir. Bu koşulları karşılamayan adayın yayın sayısı ya da puanı ne olursa olsun; kendi alanı içinde başarılı olsa da Bilgi ve Belge Yönetimi alanında başarısız sayılacağı belirtilebilir. Adayların da bunu bilmesi, buna göre hazırlanması her iki alan için de bir anlam taşıyacaktır.